

Sygn. akt: I C 22/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Żelewska
Protokolant:	protokolant Agnieszka Bronk-Marwicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 maja 2018 r. w G.

sprawy z powództwa **Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta G.**

przeciwko **Grupa (...) Sp. z o.o. w K.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia w całości wykonalności tytuły wykonawcze w postaci:

- wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 6 kwietnia 1999r. sygn. akt IVP 104/99 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 27 kwietnia 1999r.,

- wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 5 października 1999r. sygn.. akt IVP 127/99 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 28 października 1999r.,

którym na podstawie:

- postanowienia Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 23 lipca 2013r. sygn. akt ICo 568/12 klauzulę wykonalności nadano na rzecz pozwanego Grupa (...) sp. z o.o. w K.

a następnie:

postanowieniem Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 23 maja 2016r. sygn. akt I Co 182/16 klauzulę wykonalności nadano przeciwko powodowi Skarbowi Państwa – Prezydentowi Miasta G. jako następcy prawnemu dłużnika (...) sp. z o.o. w G.;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 2010 zł (dwa tysiące dziesięć złotych) tytułem opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony).

Sygn. akt **I C 22/17**

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa – Prezydent Miasta G. wniósł pozew przeciwko Grupie (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych w postaci

- wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 06 kwietnia 1999 roku sygn. akt IV P 104/99, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 27 kwietnia 1999 roku,

- wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 05 października 1999 roku sygn. akt IV P 127/99 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 28 października 1999 roku,

którym na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 23 lipca 2013 roku sygn. akt I Co 568/12 klauzulę wykonalności powyższym wyrokom nadano na rzecz Grupy (...) sp. z o.o., postanowienia Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 23 maja 2016 roku, sygn. akt I Co 182/16 klauzulę wykonalności powyższym wyrokom nadano przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezydenta Miasta G..

W uzasadnieniu powód wskazał, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Koninie M. W. z wniosku wierzyciela Grupy (...) sp. z o.o. dnia 15 listopada 2016 roku zawiadomiła powoda o wszczęciu egzekucji na podstawie ww. tytułów wykonawczych. Grupa (...) sp. z o.o. nabyła wierzytelności objęte powyższymi tytułami wykonawczymi na mocy przelewu wierzytelności z dnia 03 kwietnia 2009 roku. Natomiast Skarb Państwa stał się następcą prawnym dłużnika (...) sp. z o.o. na podstawie art. 25e ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Powód dodał, że (...) sp. z o.o. nie posiada na terenie Miasta G. żadnego prawa własności oraz użytkowania wieczystego nieruchomości i nie został również wskazany przez wierzyciela. To z kolei skutkuje brakiem odpowiedzialności powoda. Powód podniósł również zarzut przedawnienia.

(pozew – k. 2-6)

Pozwana Grupa (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. wniosła o oddalenie powództwa w całości. Zdaniem pozwanej (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. posiada kapitał zakładowy w wysokości 51.000 zł, co gwarantuje posiadanie przez nią majątku i może stanowić podstawę zaspokajania wierzycieli.

Nadto pozwana zakwestionowała zgłoszony zarzut przedawnienia, wskazując, że termin przedawnienia został przerwany wniesieniem wniosku egzekucyjnego do Komornika Sądowego Rewiru IV przy Sądzie Rejonowym w Gdyni z dnia 14 grudnia 2007 roku, przez wierzyciela pierwotnego P. L.. Prowadzone postępowanie w sprawie Km 3007/07 zostało umorzone postanowieniem z dnia 22 lutego 2008 roku. Następnie pozwany jako następca prawny skierował o Komornika Sądowego w K. w dniu 15 listopada 2015 roku wniosek egzekucyjny.

(odpowiedź na pozew – k. 57-58)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 06 marca 1997 roku Sąd Rejonowy w Gdańsku zarejestrował (...) Centrum sp. z o.o. z siedzibą w G. pod numerem (...). Kapitał zakładowy spółki określono na 51.000 zł, dzielący się na 510 równych i niepodzielnych udziałów. Kapitał zakładowy został wpłacony w całości. Postanowieniem z dnia 22 lutego 1999 roku zmieniono siedzibę spółki na J.. W związku z powyższym akta rejestrowe postanowieniem z dnia 06 kwietnia 1999 roku przekazane zostały do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, a podmiot został wpisany do rejestru pod numerem (...). Postanowieniem z dnia 29 grudnia 1999 roku zmieniona została siedziba oraz firma ww. podmiotu na: (...) sp. z o.o. w G., a akta rejestrowe zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Gdańsku, gdzie ww. podmiot postanowieniem z dnia 14 września 2000 roku został wpisany do rejestru handlowego pod numerem (...). Wysokość kapitału zakładowego nie uległa zmianie.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: odpis aktualny z rejestru handlowego – k. 45-47v., pismo Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 04.11.2005r. – k. 73, dokumenty z akt rejestrowych – k. 89-105)

Dnia 06 kwietnia 1999 roku Sąd Rejonowy w Szubinie wydał wyrok zaoczny w sprawie o sygn. akt IV P 104/99, w którym zasądził od pozwanego (...) Centrum sp. z o.o. w G. na rzecz powoda P. L. kwotę 2.746 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lutego 1999 roku do dnia zapłaty, nadając wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Dnia 05 października 1999 roku Sąd Rejonowy w Szubinie wydał wyrok zaoczny w sprawie o sygn. akt IV P 127/99, w którym zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w J. na rzecz powodów: M. S. kwotę 3.562,99 zł, A. K. kwotę 11.252,94 zł, M. P. kwotę 2.108,51 zł, L. B. kwotę 1.088,50 zł, M. B. kwotę 2.749,61 zł, M. N. kwotę 466,18 zł, E. G. kwotę 2.834,21 zł, J. K. kwotę 819,51 zł, J. F. kwotę 2.843,11 zł, J. D. kwotę 2.509,27 zł, P. L. kwotę 2.895,56 zł, Z. K. kwotę 2.538,10 zł, S. T. kwotę 565,22 zł oraz R. R. kwotę 1.181,87 zł.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 23 lipca 2012 roku w sprawie o sygn. akt I Co 568/12 wyżej wymienionym wyrokom zaocznym nadano klauzulę wykonalności na rzecz Grupy (...) sp. z o.o. z siedzibą w K..

Postanowieniem z dnia 23 maja 2016 roku Sąd Rejonowy w Szubinie w sprawie o sygn. akt I Co 182/16 wyżej wymienionym tytułom wykonawczym nadał klauzulę wykonalności przeciwko następcy prawnemu dłużnika (...) sp. z o.o. w G. – Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezydenta G., zastrzegając mu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności za zobowiązania poprzedniego dłużnika tylko do wysokości nabytego mienia.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: tytuły wykonawcze – k. 2 akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Konie M. W. o sygn. Km 692/16)

Dnia 14 grudnia 2007 roku pierwotny wierzyciel P. L. wniósł o wszczęcie egzekucji przeciwko (...) sp. z o.o. w G. w zakresie zasądzonego na jego rzecz świadczenia wynikającego z ww. tytułów wykonawczych, tj. kwoty pretensji głównej w wysokości 5.641,56 zł wraz z odsetkami.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: wniosek egzekucyjny z dnia 14.12.2007r. – k. 43-43v.)

Dnia 22 lutego 2008 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni K. M. umorzył wszczęte z wniosku wierzyciela P. L., postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. Km 3007/07 wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: postanowienie Komornika z dnia 22.02.2008r. – k. 44)

Dnia 15 listopada 2016 roku pozwana Grupa (...) sp. z o.o. w K. wniosła o wszczęcie egzekucji z rachunków bankowych dłużnika, a powoda w niniejszej sprawie Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta G. na podstawie ww. tytułów wykonawczych w zakresie pretensji głównej 5.641,55 zł wraz z należnymi odsetkami oraz kwoty 270,90 zł tytułem kosztów poprzedniej egzekucji.

(wniosek egzekucyjny z dnia 15.11.2016r. – k. 1-1v. akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Konie M. W. o sygn. Km 692/16)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez pozwanego do akt niniejszego postępowania, dokumentów z akt rejestrowych nadesłanych przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, a także zawartych w aktach egzekucyjnych Komornika przy Sądzie Rejonowym w Koninie M. W. o sygn. akt. Km 692/16, które nie budzą wątpliwości co do ich autentyczności i wiarygodności.

W niniejszej sprawie powód domagał się pozbawienia wykonalności wskazanych w pozwie tytułów wykonawczych, z uwagi na przedawnienie oraz to, że poprzednik prawny powoda (...) sp. z o.o. nie posiada na terenie Miasta G. żadnego prawa własności oraz użytkowania wieczystego nieruchomości i takowy nie został również wskazany przez wierzyciela, a to z kolei skutkuje brakiem odpowiedzialności powoda.

Przechodząc do rozważań nad zasadnością powództwa Sąd zważył, że roszczenie powoda oparte było na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., który stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym nie będącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście oraz jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Istotą powództwa opozycyjnego z art. 840 k.p.c. jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Jednak powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie prowadzi nigdy i prowadzić z istoty swojej nie może do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Ma ono bowiem na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego lub prawidłowości zaopatrzenia go w klauzulę wykonalności. Zainteresowany może bowiem podważać treść orzeczenia sądowego lub prawidłowość nadania mu klauzuli wykonalności wykorzystując zwykłe środki odwoławcze lub środki zaskarżenia. Powództwo przeciwegzekucyjne nie stanowi dodatkowego środka kontroli prawidłowości wydawanych przez sąd rozstrzygnięć (por. Henryk Pietrkowski, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część trzecia. Postępowanie egzekucyjne, Warszawa 2006, s. 189).

W przedmiotowej sprawie niewątpliwym jest, iż tytuły egzekucyjne stanowią wyroki Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 06 kwietnia 1999 roku w sprawie o sygn. akt IV P 104/99 oraz z dnia 05 października 1999 roku w sprawie o sygn. akt IV P 127/99, którym przysługuje przymiot prawomocności, zatem brak jest przeszkód do zastosowania przepisu art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

Podstawą zastosowania art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. mogą być więc wszelkie zdarzenia, ale muszą one spełniać dwa warunki – nastąpić po powstaniu tytułu i skutkować wygaśnięciem zobowiązania lub niemożnością jego egzekwowania.

Okoliczności, które podnosi powód spełniają drugi z tych warunków. Powód opierał powództwo na obu tych przesłankach.

Zgodnie z art. 124 § 2 k.p.c. bieg przedawnienia roszczeń zasądzonych w sprawach Sądu Rejonowego w Szubinie o sygn. IV P 104/99 i IVP 127/99 rozpoczął się po uprawomocnieniu się wyroków co zostało stwierdzone na tych orzeczeniach odpowiednio dnia 28 kwietnia 1999 roku i 29 października 1999 roku.

Natomiast stosownie do art. 125 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Nie ulega wątpliwości, że od czasu uprawomocnienia się wyroków Sądu Rejonowego w Szubinie do czasu złożenia wniosku egzekucyjnego dnia 14 grudnia 2007 roku przez P. L. nie upłynęło 10 lat, zatem do przedawnienia nie doszło. Ponownie bieg terminu przedawnienia rozpoczął się z dniem umorzenia postępowania egzekucyjnego tj. 22 lutego 2008r., wobec czego do dnia wniesienia pozwu 1 grudnia 2016r. również wymagany okres nie upłynął.

Drugą z kolei, i skuteczną, podstawę przedmiotowego powództwa stanowiło twierdzenie powoda, iż nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane w postaci braku mienia dłużnika, które miałyby zostać nabyte przez powoda z mocy art. 25e ust.1 i 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Co do zasady, zgodnie

z postanowieniem Sądu Rejonowego w Szubinie o sygn. I Co 182/16 powód w niniejszej sprawie odpowiedzialny jest względem wierzyciela, a pozwanego w niniejszej sprawie, za zobowiązania poprzedniego dłużnika do wysokości nabytego mienia. Twierdził jednak, iż takiego mienia nie nabył, bowiem nie istniało ono w dacie wejścia w życie ww. przepisu.

W tej sytuacji na pozwanym ciążył ciężar wykazania, że dłużnik posiada majątek, z którego możliwe jest zaspokojenie wierzyciela. Pozwany w tym zakresie wykazywał, iż kapitał zakładowy poprzednika prawnego dłużnika (...) - Centrum sp. z o.o. w G. w kwocie 51.000 zł jest składnikiem majątkowym nadającym się do egzekucji. Fakt jednak jego wpłacenia w dacie powstania spółki zgodnie z art. 160 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 roku Kodeks Handlowy nie stanowi jeszcze, w ocenie sądu, o jego istnieniu w dacie 1 stycznia 2016r. (vide art. 9 ust 2a zd.1 ustawy z 20 sierpnia 1997r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym).

Kapitał zakładowy powstaje z wkładów wniesionych przez założycieli, którzy w zamian otrzymują w nim udziały (W. Pyzioł, A.Szumański, I. Weiss, Prawo spółek, Bydgoszcz-Kraków 2006, s. 320) i co do zasady pełni m.in. funkcję gwarancyjną. W doktrynie jednak występuje pogląd odrzucający koncepcję funkcji gwarancyjnej, ponieważ w praktyce instytucja kapitału zakładowego nie gwarantuje wierzycielom ani wypłacalności spółki, ani istnienia majątku odpowiadającego wysokości podanej w umowie spółki. (A. Herbet, System Prawa Prywatnego, t. 17a, Warszawa 2010, s. 187). Sąd podziela ten ostatni pogląd uznając, że kapitał zakładowy nie zabezpiecza przed stratami wynikającymi z prowadzonej przez spółkę działalności gospodarczej i nie odzwierciedla realnego majątku spółki. Jako znajdujący się po stronie pasywów spółki, nie ma swojego odpowiednika w aktywach.

Zatem pozwany nie wykazał, aby powód nabył mienie odpowiadające wysokości kapitału zakładowego w kwocie 51.000 zł ani też istnienia jakiegokolwiek innego majątku poprzednika (...) sp. z o.o. w G., z którego powód miałby odpowiadać na podstawie art. 25e ustawy o KRS. Sam fakt ograniczenia egzekucji w treści tytułu wykonawczego do wartości nabytego przez niego mienia również nie przesądza o istnieniu takowego. Zgodnie, z art. 792 k.p.c. jeżeli następca ponosi odpowiedzialność tylko z określonych przedmiotów albo do wysokości ich wartości, należy w klauzuli wykonalności zastrzec mu prawo powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczoną odpowiedzialność, o ile prawo to nie jest zastrzeżone już w tytule egzekucyjnym. Sąd Rejonowy w Szubinie nadając dnia 23 maja 2016 roku w sprawie o sygn. akt I Co 182/16 klauzulę wykonalności ograniczył się zatem do badania jedynie przesłanek formalnych nadania klauzuli, nie zaś faktu istnienia majątku, o którym mowa w art. 792 kpc.

Z powyższych względów należy stwierdzić, że w niniejszym przypadku po wydaniu tytułu wykonawczego w sprawach IV P 104/99 oraz IV P 127/99 wystąpiło zdarzenie, o jakim mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w postaci stwierdzenia nieistnienia mienia pozostałego po podmiocie wykreślonym z Rejestru skutkujące orzeczeniem jak w punkcie I. sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804), uznając, że powód wygrał proces w całości w punkcie II. sentencji wyroku zasądził na jego rzecz od pozwanej kwotę 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w stawce minimalnej, a nadto w punkcie III. wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398) nakazano ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 2.010 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony.